

Teresa SADOWSKA

OCENA POPULARNOŚCI STUDIÓW EKONOMICZNYCH

ASSESSMENT OF POPULARITY OF ECONOMIC STUDIES

Katedra Rachunkowości, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
ul. Żołnierska 47, 71-210 Szczecin

Abstract. Economic specializations it still is one of more popular specializations of studies chosen by high-school graduates. This popularity results from there, that these studies give graduates great capabilities of employment.

Słowa kluczowe: ekonomia, kierunki ekonomiczne, studia ekonomiczne.

Keywords: direct economy, economy, study economy.

WSTĘP

Ekonomia jest nauką wszechobecną w codziennym życiu. Każda podejmowana decyzja jest motywowana czynnikami ekonomicznymi lub powoduje konsekwencje ekonomiczne.

Ekonomia jest nauką o tym, jak – w celu wytwarzania różnych dóbr i rozdzielania ich na konsumpcję obecną lub przyszłą, pomiędzy różne osoby i różne grupy w społeczeństwie – jednostka i społeczeństwo decydują o wykorzystaniu zasobów (wszystkich, gdyż wszystkie zasoby mają alternatywne zastosowanie i z definicji pozostają w niedoborze), które mogą mieć także inne, alternatywne, zastosowania (Ekonomia 2009). Ekonomia jest nauką, która bada, w jaki sposób społeczeństwo gospodarujące decyduje o tym, co, jak i dla kogo wytwarzać, a odpowiadając na te pytania, wyjaśnia proces alokacji zasobów między różne konkurencyjne zastosowania (Begg i in. 2003). Ekonomia to nauka badająca prawa rządzące gospodarką wielkiej lub małej skali: całego świata, danego kraju, regionu, firmy, a nawet rodziny. Ekonomia bada, między innymi, prawa dotyczące produkcji dóbr, ich wymiany i rozdziału, importu i eksportu, kursu waluty (Słownik wyrazów obcych i trudnych 2002). Jest nauką społeczną zajmującą się sposobami gospodarowania społeczeństw w warunkach nieograniczoności ludzkich potrzeb i ograniczoności czynników produkcji, służących wytwarzaniu dóbr i usług zaspokajających te potrzeby.

Celem artykułu jest ocena popularności studiów ekonomicznych (na wydziałach ekonomicznych) przez absolwentów szkół średnich. Ocenę przeprowadzono na podstawie analizy materiałów statystycznych, raportów dotyczących naboru na studia w 2007 i 2008 roku.

CHARAKTERYSTYKA KIERUNKÓW EKONOMICZNYCH

Studia ekonomiczne to jeden z bardziej popularnych kierunków studiów. Przygotowują specjalistów dla wszystkich dziedzin gospodarki, dostarczają studentom wiedzy pozwalającej na szybkie adaptowanie się do wymagań stawianych ekonomistom zatrudnionym w przedsiębiorstwach i instytucjach administracji gospodarczej na różnych stanowiskach. Studenci ekonomii poznają bowiem różne aspekty działalności gospodarczej oraz metody i techniki prowadzenia analiz ekonomicznych.

Na studiach ekonomicznych można studiować różne kierunki, w ramach różnych specjalności. Wszystkie oparte są na wiedzy o tym, jak jednostka i społeczeństwo wykorzystują zasoby w celu wytworzenia różnych dóbr i ich konsumpcji. Najbardziej popularne kierunki to: ekonomia, rachunkowość i finanse, zarządzanie, marketing, bankowość. Ich charakterystykę przedstawiono w tab. 1.

Tabela 1. Kierunki ekonomiczne i ich charakterystyka

Kierunek studiów	Charakterystyka
Ekonomia	Studia na tym kierunku koncentrują się na zjawiskach ekonomicznych w mikro- i makro-skali, charakterystycznych dla gospodarki rynkowej zarówno w kraju, jak i za granicą. Program studiów oparty jest na solidnych podstawach teoretycznych na bazie przedmiotów ekonomicznych i społecznych, które zapewniają przygotowanie do: zrozumienia mechanizmów ekonomicznego funkcjonowania firm i instytucji oraz gospodarki narodowej i światowej, zrozumienia i analizowania zjawisk społecznych oraz stopniowego przejmowania na siebie funkcji doradczych i menedżerskich w przedsiębiorstwie, instytucjach centralnych i samorządowych. Kandydaci na te studia powinni posiadać umiejętność analitycznego myślenia. Osoby po tych studiach potrafią diagnozować zjawiska ekonomiczne, a także są przygotowani do podejmowania trafnych decyzji ekonomicznych
Rachunkowość i finanse	Kierunek finanse i rachunkowość przygotowuje do wykonywania zawodu finansisty/księgowego. W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym wzrasta zapotrzebowanie na tego typu kadre, zdolną do pełnienia funkcji kierowniczych i doradczych, w których niezbędne są: wiedza z zakresu ekonomii i finansów, swobodna komunikacja w języku obcym oraz kreatywność
Zarządzanie	Kierunek ten przygotowuje studentów do pełnienia funkcji kierowniczych. Na tych studiach zdobywa się wiedzę i umiejętności zarządzania w warunkach wzrastającej nieprzewidywalności, nieokreśloności i zmienności otoczenia. Studenci poznają nowoczesne koncepcje zarządzania, takie jak: reengineering, benchmarking, outsourcing, lean management, organizacja wirtualna, zarządzanie zmianami, organizacja ucząca się, myślenie sieciowe i heurystyczne. Kształcenie na tym kierunku obejmuje: marketing, zarządzanie potencjałem ludzkim, zarządzanie kapitałem. Jest ukierunkowane na: zrozumienie podstawowych zasad funkcjonowania rynku jako regulatora procesów decyzyjnych czy określenie strategii przedsiębiorstwa funkcjonującego w warunkach gospodarki rynkowej
Marketing	Marketing to interdyscyplinarna dziedzina wiedzy łącząca ekonomię, handel, zarządzanie i psychologię społeczną. Jest to sztuka strategicznego i operacyjnego zarządzania przedsiębiorstwami zorientowanymi na konsumenta, zawierająca strategię działania przedsiębiorstw i innych podmiotów gospodarczych na rynkach krajowych i zagranicznych. Zakres i metody kształcenia są dostosowane do twórczego rozwijania wiedzy oraz zaspokajania zapotrzebowania na kadry kierownicze i specjalistyczne o określonym profilu. Studenci uzyskują wiedzę: ogólną o przedsiębiorstwie i rynku, specjalistyczną w zakresie organizacji, zarządzania, logistyki, badań rynków, instrumentalną, wspomagającą procesy analizowania oraz formułowania i rozwiązywania problemów strategicznych i operacyjnych dotyczących przedsiębiorstwa i rynku
Bankowość	Studenci bankowości przygotowani są do pracy w bankach i we wszystkich innych instytucjach finansowych szeroko rozumianego systemu bankowego. Program studiów obejmuje przedmioty z zakresu teorii i praktyki funkcjonowania pieniądza i systemów pieniężnych, polityki monetarnej, rynków, instrumentów i instytucji finansowych, zagadnienia analizy finansowej i oceny efektywności inwestycji, zasady polityki depozytowej i kredytowej, zarządzanie aktywami i pasywami itp. Absolwent bankowości powinien znać dobrze wszystkie instytucje działające na rynku finansowym, mechanizm działania wszelkich segmentów rynku finansowego, tj. rynek dewizowy, rynek pieniężny i rynek kapitałowy oraz wszystkie występujące na tych rynkach instrumenty finansowe – podstawowe i pochodne wszelkich typów. Potrafi analizować wszystkie sprawozdania finansowe – zarówno przedsiębiorstw, jak i instytucji finansowych. Jest ponadto specjalistą, który potrafi szybko znaleźć potrzebne mu do pracy informacje i dane liczbowe oraz zastosować nowoczesne narzędzia informatyczne do ich obróbki

Źródło: opracowanie na podstawie: Ranking wyższych uczelni (2009).

Po studiach ekonomicznych absolwent może być zatrudniony w przedsiębiorstwach i instytucjach administracji gospodarczej, może również pracować w różnych strukturach integrującego się rynku pracy Unii Europejskiej, a także prowadzić własną działalność gospodarczą. Możliwości zatrudnienia absolwentów studiów ekonomicznych przedstawiono w tab. 2.

Tabela 2. Możliwości zatrudnienia absolwentów studiów ekonomicznych

Kierunek studiów	Możliwości zatrudnienia
Ekonomia	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa, organizacje i instytucje, głównie na stanowiskach operacyjnych bądź pomocniczych – samorządy lokalne – działy finansowe przedsiębiorstwa – banki – fundusze inwestycyjne – biura rachunkowe – towarzystwa ubezpieczeniowe – biura doradztwa podatkowego
Rachunkowość i finanse	<ul style="list-style-type: none"> – działy finansowe, księgowe, inwestycyjne – instytucje finansowe, banki, firmy ubezpieczeniowe – biura podatkowe i rachunkowe, izby i urzędy skarbowe, jednostki administracji państwowej i samorządowej
Zarządzanie	<p>Celem kształcenia w zakresie zarządzania jest przygotowanie absolwenta do kierowania ludźmi, rynkiem czy prowadzenia polityki pozyskiwania i rozwoju zasobów rzeczowych i finansowych przedsiębiorstwa. W szczególności chodzi o wykreowanie sylwetki nowoczesnego i profesjonalnego menedżera – przywódcy. Po studiach absolwenci zarządzania są zatrudniani jako kierownicy i menadżerowie w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwach produkcyjnych, handlowych, usługowych – instytucjach, fundacjach, stowarzyszeniach pozarządowych – własnych firmach – bankach – urzędach administracji państwowej i samorządowej
Marketing	<p>Absolwenci kierunku uzyskują przygotowanie do pracy na stanowiskach analityków i menedżerów produktu, rynku i operacji marketingowych, a także w firmach doradczych, agencjach badań rynku i reklamy oraz w komercyjnych instytucjach usług profesjonalnych, np. w bankach, firmach ubezpieczeniowych, turystycznych, szpitalach, podmiotach edukacyjnych. Mogą też znaleźć zatrudnienie w komórkach promocji i marketingu gmin, powiatów i samorządów regionalnych (wojewódzkich)</p>
Bankowość	<p>Wielu absolwentów jest zatrudnionych w bankach komercyjnych, w renomowanych spółkach konsultingowych, biurach maklerskich, funduszach inwestycyjnych oraz instytucjach ubezpieczeniowych. Spora grupa trafia do przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych lub prowadzi własne przedsiębiorstwa.</p>

Źródło: opracowanie na podstawie: Ranking wyższych uczelni (2009).

Jak wynika z informacji zawartych w tab. 1 i 2, studia ekonomiczne na wszystkich kierunkach dają absolwentom duże możliwości zatrudnienia, co wpływa na ich wybór przez znaczną grupę absolwentów szkół średnich.

POPULARNOŚĆ KIERUNKÓW EKONOMICZNYCH NA TLE INNYCH KIERUNKÓW

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego opublikowało najnowszy (czyli za rok akademicki 2008/2009) Raport podsumowujący nabór na studia. Wynika z niego, że coraz więcej

studentów rozpoczyna naukę na kierunkach inżynierskich. Po raz pierwszy od wielu lat w pierwszej piątce najchętniej wybieranych studiów znalazł się kierunek techniczny: budownictwo, na który kandydowało ponad 21 tysięcy osób. Dużym zainteresowaniem cieszyła się również informatyka. O przyjęcie na ten kierunek starało się prawie 19,5 tys. kandydatów (miejsce siódme). W pierwszej dwudziestce znajdują się ponadto następujące kierunki studiów: biotechnologia, ochrona środowiska, mechanika i budowa maszyn oraz zarządzanie i inżynieria produkcji. Zainteresowaniem studentów nadal cieszą się kierunki popularne od lat, takie jak zarządzanie, prawo, ekonomia. Zainteresowanie tego typu dyscyplinami trwa nadal, lecz proporcje zaczynają się wyrównywać.

Ranking najpopularniejszych kierunków studiów podczas rekrutacji na lata 2007/2008 i 2008/2009 przedstawiono w tab. 3 i 4.

Tabela 3. Najpopularniejsze kierunki w roku 2007/2008 r. na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich

Kierunki według ogólnej liczby kandydatów	10 tys. i więcej kandydatów	Kierunki według liczby kandydatów na jedno miejsce	Trzech i więcej kandydatów
1. Pedagogika	37 490	1. Weterynaria	7,3
2. Prawo	31 827	2. Dietetyka	6,6
3. Zarządzanie	27 707	3. Międzynarodowe stosunki gospodarcze	6,5
4. Ekonomia	22 026	4. Psychologia	5,7
5. Administracja	21 014	5. Etnologia	5,5
6. Stosunki międzynarodowe	19 553	6. Logistyka	5,3
7. Informatyka	18 890	7. Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	5,2
8. Filologia: specjalność: filologia angielska	17 998	8. Prawo	5,1
9. Turystyka i rekreacja	16 746	9. Gospodarka przestrzenna	5,0
10. Socjologia	16 682	10. Historia sztuki	4,9
11. Budownictwo	16 179	11. Międzywydziałowe indywidualne studia matematyczno-przyrodnicze	4,8
12. Politologia	16 143	12. Stosunki międzynarodowe	4,7
13. Psychologia	14 961	13. Biotechnologia	4,6
14. Filologia polska	14 172	14. Międzywydziałowe indywidualne studia humanistyczne	4,6
15. Biotechnologia	13 127	15. Kulturoznawstwo	4,1
16. Ochrona środowiska	11 301	16. Europeistyka	4,1
17. Europeistyka	10 945	17. Archeologia	4,1
18. Finanse i rachunkowość	10 804	18. Oceanotechnika	4,0
19. Fizjoterapia	10 634	19. Socjologia	4,0
		20. Architektura krajobrazu	3,7
		21. Politologia	3,4
		22. Język biznesu	3,3
		23. Geografia	3,1
		24. Biologia	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Materiały Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departamentu Spraw Studentów i Doktorantów (2009).

Tabela 4. Najpopularniejsze kierunki w roku 2008/2009 r.

Kierunki według ogólnej liczby kandydatów	10 tys. i więcej kandydatów	Kierunki według liczby kandydatów na jedno miejsce	Trzech i więcej kandydatów
1. Zarządzanie	34 706	1. Bezpieczeństwo wewnętrzne	7,2
2. Pedagogika	32 019	2. Weterynaria	7,2
3. Prawo	27 471	3. Psychologia	6,6
4. Ekonomia	23 278	4. Gospodarka przestrzenna	5,7
5. Budownictwo	21 200	5. Dietetyka	5,4
6. Administracja	20 159	6. Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	5,3
7. Informatyka	19 488	7. Geodezja i kartografia	5,2
8. Psychologia	17 702	8. Biotechnologia	4,7
9. Finanse i rachunkowość	17 659	9. Międzywydziałowe indywidualne studia matematyczno-przyrodnicze	4,5
10. Socjologia	16 649	10. Prawo	4,4
11. Turystyka i rekreacja	16 645	11. Socjologia	4,4
12. Filologia: specjalność: filologia angielska	16 045	12. Stosunki międzynarodowe	4,3
13. Stosunki międzynarodowe	15 284	13. Archeologia	4,1
14. Biotechnologia	14 570	14. Wiedza o teatrze	4,1
15. Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	11 996	15. Europeistyka	4,0
16. Ochrona środowiska	11 344	16. Technologie ochrony środowiska	3,9
17. Politologia	11 340	17. Etnologia	3,7
18. Europeistyka	10 667	18. Inżynieria biomedyczna	3,7
19. Mechanika i budowa maszyn	10 193	19. Historia sztuki	3,7
20. Zarządzanie i inżynieria produkcji	10 086	20. Kulturoznawstwo	3,5
		21. Oceanotechnika	3,5
		22. Finanse i rachunkowość	3,4
		23. Automatyka i robotyka	3,3
		24. Międzynarodowe stosunki gospodarcze	3,3
		25. Transport	3,3
		26. Budownictwo	3,2
		27. Logistyka	3,2
		28. Fizyka techniczna	3,1
		29. Energetyka	3,0
		30. Polityka społeczna	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Materiały Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departament Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego (2009).

Oprócz popularności kierunków obserwuje się też zróżnicowanie preferencji przy wyborze uczelni. Ocena popularności uczelni kształcących na kierunkach ekonomicznych jest przeprowadzana systematycznie i publikowana na łamach różnych czasopism (Gazeta Bankowa, Rzeczpospolita, Wprost) oraz na stronach internetowych. Autorzy, przeprowadzając ranking popularności, biorą pod uwagę różne elementy. W tabeli 5 podano wykaz ośrodków akademickich cieszących się nieustannie dużą popularnością. Zaprezentowany ranking sporządzono, posługując się wynikami badań opublikowanymi w Gazecie Bankowej z dnia 2 lutego 2009 r.

W tabeli 5 uwzględniono tylko uczelnie publiczne, przy czym wykaz uczelni jest podany w porządku alfabetycznym. Największą popularnością, i to nie tylko w rankingu Gazety Bankowej, cieszy się Szkoła Główna Handlowa w Warszawie. W pierwszej trójce ponadto znalazły się: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Tabela 5. Najpopularniejsze ośrodki akademickie kształcące studentów na kierunkach ekonomicznych

Nazwa uczelni	Liczba ekonomicznych kierunków studiów
Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach	7 (44 specjalności)
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	9
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	7
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	9
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	6 (ponad 130 specjalności)
Uniwersytet Gdański	5
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	3
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	1
Uniwersytet Łódzki	3
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	3
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	4
Uniwersytet Opolski	2 (11 specjalności)
Uniwersytet Rzeszowski	3
Uniwersytet Szczeciński	1
Uniwersytet Śląski w Katowicach	5
Uniwersytet w Białymstoku	6
Uniwersytet Warszawski	1
Uniwersytet Wrocławski	3
Uniwersytet Zielonogórski	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Raport Gazety Bankowej (2009).

Zgodnie z przytoczonym raportem wśród uczelni prywatnych największą popularnością cieszą się następujące uczelnie: Akademia Leona Koźmińskiego (2 kierunki ekonomiczne), Polish Open University Wyższa Szkoła Zarządzania (2 kierunki ekonomiczne), Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie (3 kierunki ekonomiczne), Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów w Bielsku-Białej (1 kierunek ekonomiczny, 12 specjalności), Akademia Finansów w Warszawie, dawniej Wyższa Szkoła Ubezpieczeń i Bankowości (2 kierunki ekonomiczne).

Autorzy rankingu wyższych uczelni ekonomicznych oraz wyższych uczelni oferujących wykształcenie ekonomiczne w Polsce ocenili je z punktu widzenia kandydatów na studia – I i II stopnia, podyplomowe oraz MBA. Opierali się na informacjach dostępnych w materiałach publikowanych przez wyższe uczelnie – w dużym stopniu na ofertach edukacyjnych dostępnych na stronach internetowych tych uczelni. Oceniali ofertę edukacyjną, przyznając punkty za liczbę kierunków ekonomicznych proponowanych przez uczelnię, liczbę programów studiów podyplomowych oraz programów MBA.

Oddzielnie oceniano oferty edukacyjne uczelni publicznych i prywatnych. Z punktacji wynika, że szkolnictwo prywatne prezentowało się korzystniej niż szkolnictwo państwowe. Jednak, co podkreślano w Raporcie, uczelnie prywatne nie prowadzą własnych badań naukowych bądź prowadzą je w bardzo ograniczonym zakresie. Tym samym stają się tylko narzędziem do zdobycia wiedzy, uniemożliwiając studentom i absolwentom prowadzenie pracy naukowej.

W rankingu nie został ujęty Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (dawna Akademia Rolnicza w Szczecinie), posiadający Wydział Ekonomiczny, na którym studenci mają możliwość studiowania na kierunkach ekonomia i zarządzanie.

WNIOSKI

Studia ekonomiczne umożliwiają uzyskanie wszechstronnej wiedzy ekonomicznej oraz przygotowanie do wykonywania zawodu ekonomisty – specjalisty w dziedzinie gospodarowania zasobami finansowymi, ludzkimi i materialnymi. Absolwent studiów ekonomicznych powinien być przygotowany do przeprowadzania analizy dostępnych lub tworzonych informacji wspierających podejmowanie racjonalnych decyzji osadzonych w kanonach nauk ekonomicznych. Powinien być przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach, organizacjach i instytucjach (publicznych i pozarządowych) – głównie na stanowiskach operacyjnych – w kraju i za granicą. Ponadto absolwent powinien posiadać niezbędną wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej, umieć poruszać się swobodnie w europejskiej przestrzeni społeczno-gospodarczej, znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego Rady Europy (Standardy kształcenia dla kierunku studiów ekonomia 2008).

Ocena oferty edukacyjnej uczelni kształcących na kierunkach ekonomicznych wykazuje, że najbardziej liczące się ośrodki akademickie tego typu w Polsce wciąż są bezkonkurencyjne.

Studia ekonomiczne na wszystkich kierunkach dają absolwentom duże możliwości zatrudnienia, dlatego należą do najchętniej wybieranych kierunków studiów.

PIŚMIENNICTWO

Begg D., Fischer S., Dornbusch R. 2003. *Ekonomia*, t.1. Warszawa, PWE.

Ekonomia, www.pl.wikipedia.org, dostęp wrzesień 2009 r.

Informacja o wynikach rekrutacji na studia w roku akademickim 2007/2008 w uczelniach publicznych i niepublicznych, nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na I rok studiów w roku akademickim 2007/2008 do uczelni publicznych resortu MNiSW oraz uczelni niepublicznych (w tym kościelnych), wg stanu na 01.10.2007 r. [w: Materiały Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departamentu Spraw Studentów i Doktorantów], www.nauka.gov, dostęp wrzesień 2009 r.

Informacja o wynikach rekrutacji na studia na rok akademicki 2008/2009 na uczelniach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz uczelniach niepublicznych na I rok studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2008/2009 do uczelni nadzorowanych przez MNiSW oraz uczelni niepublicznych, wg stanu na 01.10.2008 r. [w: Materiały Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Departamentu Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego], www.nauka.gov, dostęp wrzesień 2009 r.

Markowski A., Pawelec R. 2002. *Słownik wyrazów obcych i trudnych*. Warszawa, Wydawnictwo Wilga.

Ranking wyższych uczelni, www.studia.korba.pl, dostęp wrzesień 2009 r.

Ranking wyższych uczelni, www.studia.net, dostęp wrzesień 2009 r.

Raport Gazety Bankowej, Gazeta Bankowa z 2 lutego 2009 r., www.gb.pl, dostęp wrzesień 2009 r.

Standardy kształcenia dla kierunku studiów ekonomia. 2008. Warszawa, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zał. 22.